

Nieuwsbrief Joods Groningen 2023-06

Van de redactie :

Op dit moment is er een verschrikkelijke oorlog aan de gang in Israël waarvan Joden in, met name de grote steden in Nederland, ook last hebben. Het altijd aanwezige, maar sluimerende, antisemitisme steekt nu in alle hevigheid de kop op. Velen zullen hierdoor angstig zijn of onrustig en bezorgd over familie en vrienden in Israël. Voor wie daar behoefte aan heeft is er advies en hulp te verkrijgen bij [JMW](#). Ik wens u allen in ieder geval veel sterkte toe met alles wat er nu op u afkomt.

Hoewel ondergetekende ook familie heeft in Israël leest u niets over de huidige situatie op de website en Facebook-pagina van Joods Groningen. Dit is omdat er voor gekozen is deze platformen vrij van politiek te houden. Het doel van beiden is om te vertellen over de (voormalige) Joodse gemeenschappen in de provincie Groningen, Joodse activiteiten en het Joods erfgoed.

Overigens zult u vanaf nu de nieuwsbrief rond de 25^e van de maand ontvangen.

Nieuwe verhalen / pagina's

Bizar einde

van de Groningse Jood Alexander (Sannie) van Dam (1880-1947)

Alexander van Dam wordt na zijn overlijden begraven op de 2e Noodbegraafplaats aan de Winsumerstraatweg (tegenwoordig Iepenlaan) te Groningen. De 1e Noodbegraafplaats (zuidelijk van de Joodse begraafplaats) en de 2e Noodbegraafplaats (noordelijk van de Joodse begraafplaats) werden aangelegd, omdat de nieuwe begraafplaats Selwerderhof in augustus 1942 op last van de Duitsers werd stopgezet. Omdat er...

[Lees verder...](#)

Feest-, Gedenk- en Treurdagen 2024

Op deze pagina vindt u een overzicht van Joodse en Israëlische feest, gedenk- en treurdagen voor het jaar 2024.

[Ga naar de pagina...](#)

Hotel Kisch

Op 7 mei 1838 plaatst B.J. Kisch, kastelein en logementhouder, een advertentie in de

Groninger Courant om aan te kondigen dat hij is verhuisd van het Hoogstraatje naar de Bloemstraat. Hij biedt daar ook zijn diensten aan voor het maken, herstellen en veranderen van allerlei soorten rijtuigen. Uit een latere advertentie blijkt dat hij rond 1824 met zijn logement begonnen moet zijn. B.J. Kisch is eigenlijk...

[Lees verder...](#)

Jeugdsjoel Groningen

Sinds 2 oktober 2023 wordt de voormalige jeugdsjoel in de Folkingedwarsstraat bezet door ongeveer 10 krakers. Zij willen voorkomen dat het gebouw door de gemeente veranderd wordt in 4 appartementen met een binnentuin. Voor dat laatste moet een deel van dit stuk Joods erfgoed afgebroken worden. Joods Groningen wil proberen haar steentje bij te dragen aan het voorkomen hiervan. Natuurlijk hoop ik dat velen van u uw steun willen geven aan dit goede doel. Hoe dit aangepakt moet worden zal nog bekeken worden. In dit artikel leest u over de historie van deze jeugdsjoel en meer over de huidige situatie.

[Lees verder...](#)

Synagoge Appingedam

In de kronieken van de geschiedenis van Appingedam wordt voor het eerst melding gemaakt van synagogediensten in het jaar 1660, in de notulen van de classis van de hervormde kerk. Deze bijeenkomsten vonden hoogstwaarschijnlijk plaats in een bescheiden huissynagoge, waar gelovigen zich verzamelden.

Het jaar 1698 markeerde een keerpunt toen Izak Hessels een woning aan het Gouden Pand verwierf. In dit huis schiep hij een ruimte die diende als synagoge tot het overlijden...

[Lees verder...](#)

Nieuwe Media

Opening synagoge Appingedam 2015

Een mooie reportage van de opening van deze synagoge na de renovatie in 2015.

[Ga naar deze pagina...](#)

Synagoge en Metaheerhuis Appingedam

Mooie impressie van deze gebouwen.

[Ga naar deze pagina...](#)

Agenda

“Kijkdagen & Veiling Galerie Richard Terborg”

27-30 oktober 2023

Galeriehouder Richard ter Borg presenteert voorafgaand aan zijn najaarsveiling weer een groot assortiment kunst, waaronder van leden van Kunstkring De Ploeg.

Vrijdag, Zondag en Maandag van 12.00 tot 17.00 geopend. Zaterdag 13.30-18.00 uur. Alle vier kijkdagen gratis toegang. De veiling vindt plaats op donderdagavond 2 november in de Synagoge.

[Meer informatie...](#)

Kristallnacht herdenking

5 november 2023

Deze middag herdenken we de Kristallnacht (Rijkspogromnacht). De herdenking begint om 14:00u met een stille tocht die naar de synagoge in de Folkingestraat leidt. Hier zal Manja Pach (Amsterdam 1945) de herdenkingslezing verzorgen. Ze groeide op tussen de brokstukken van een Joodse familie en stond aan de wieg van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork (1971), het Eddy Hillesum Centrum in Deventer (samen met haar echtgenoot Frits Grimmelikhuisen in 1996) en de Dierense sjoel (2007).

Aanmelden voor de herdenkingslezing is noodzakelijk.

[Meer informatie...](#)

Mocht u op de hoogte zijn van een komend evenement dat een Joods thema heeft, en staat deze nog niet op Joods Groningen? Stuur dan een mailtje naar info@joodsgroningen.nl dan wordt deze geheel kosteloos aan de agenda toegevoegd.

Wat is úw verhaal

Ook ú kunt helpen het Joods Erfgoed in de provincie Groningen te bewaren door uw eigen herinneringen aan Joodse personen, uw familie geschiedenis, documentatie, foto's etc. in te sturen die betrekking hebben op de joodse bevolking van de provincie Groningen. Uiteraard zal bij elk verhaal de bron vermeld worden.

Wilt u reageren op deze nieuwsbrief of heeft u informatie waarvan u denkt dat dit op Joods Groningen thuis hoort? Stuur dan een e-mail naar info@joodsgroningen.nl